

Středočeské střípky

Středočeská desítka 2016

Středočeská desítka 2016 je souhrnný název pro deset turistických akcí pořádaných Klubem českých turistů. „Každý účastník, který se zúčastní minimálně pěti turistických pochodů, obdrží odznak Středočeské desítky,“ uvedl náměstek hejtmana pro regionální rozvoj Mgr. Karel Horčíčka.

„Středočeská desítka navazuje na předchozí

ročník, který můžeme hodnotit jako velice úspěšný,“ dodal. Pochodů, které byly zařazeny do Středočeské desítky 2016, se oproti předcházejícím ročníkům zúčastnilo více turistů i nováčků. Každý účastník pochodu si může opatřit speciální Turistický pas a může sbírat turistické suvenýry.

„Uspořádáním druhého ročníku Středočeské desítky se tak snažíme vytvořit tradici, která bude trvale lákat turisty k procházce po Středočeském kraji,“ uvedl Karel Horčíčka. „V sobotu 1. října 2016 si nenechte ujít pochod Po stopách dřevěných zvoniček (Slaný),“ připomněl.

Putování šternberskou historií – www.posazavi.com

Každoročně se na Českém Šternberku uzavírá návštěvnická sezona hranými kostýmovanými prohlídkami se scénami z dějin hradu a rodu Sternbergů, nazvanými Putování šternberskou historií. Ačkoli se koná letos již po jedenácté, náměty je stále odkud brát, vždyť starobylý rod Sternbergů vlastní hrad Český Šternberk od jeho založení v r. 1241 až dodnes. Letošní Putování se koná 22. a 23. října.

Při prohlídce se tak setkáte třeba s maminkou současného majitele hradu Kunhutou, od které se dozvíte, jak je její rod příbuzný s britskou královskou rodinou. Prarodiče nynějšího vlastníka Českého Šternberka, Karolínu a Filipa Sternbergovi, zastihnete při návratu z Velké pardubické, kde Filip zastává funkci hlavního rozhodčího. Podíváte se ale i hlouběji do historie, například

do doby, kdy byl českým zemským správcem Jiří z Poděbrad, a zjistíte, že provdat dceru bylo složité i v 15. století. Slavného českého historika a obrozence Františka Palackého uvidíte při práci na jeho první odborné publikaci – historii rodu Sternbergů.

Návštěvníky čekají veselé i poučné historie inspirované osudy Sternbergů i jejich rodového sídla. Kastelánka hradu Zuzana Míková k tomu říká: „Nevymýšlíme senzační a fantastické příběhy, abychom diváky přilákali, historie sama je dosti fascinující a zábavná. Je také nevyčerpatelná, a tak můžeme každý rok scénky obměňovat, aby si Putování užili i ti, kteří již navštívili některý z předchozích ročníků.“

Na Putování šternberskou historií se podílí na padesát nadšených hereckých amatérů, jsou to vesměs stálí i sezonní zaměstnanci hradu, jejich příbuzní a přátelé. „Je pro nás pokaždé potěšením se na hradě sejít a ukázat návštěvníkům historii z jiného pohledu. Panuje tu vždy uvolněná a příjemná atmosféra, kterou se nechávají strhnout i diváci,“ dodává kastelánka.

Putování se koná tradičně předposlední ví-

kend v říjnu, tedy letos je to 22. a 23. 10. První prohlídka začíná vždy v 9:00, poslední v 16:15. „Velmi doporučujeme našim návštěvníkům, aby si prohlídku předem rezervovali, vyhnou se tak případnému čekání,“ připomíná Zuzana Míková.

Po netradiční prohlídce se můžete vydat i na předsunutou obrannou věž hradu zvanou Hladomorna, kde rozbíjí své ležení dělostřelci – členové Československé společnosti vojenské historie Brno, kteří povyprávějí o životě vojáka v polovině 19. století a předvedou i nechají vyzkoušet, jak se střílelo z děla a z dobové pušky.

www.hradceskysternberk.cz

V Bistru&Café Příběh v Týnci nad Sázavou posedíte i na ručně malovaných židličkách – www.posazavi.com

Vychutnat si v kavárně dobrou kávu nebo něco „malého na zub“ není nic neobvyklého. Posedět si přitom na vlastní, nebo něčím originální židličce,

se tak často nepodaří. V nově otevřeném Bistru&Café Příběh v Týnci nad Sázavou je to skutečnost. Součástí interiéru kavárny je totiž rostoucí počet neotřelých židlí a sedátek z dílny návštěvníků a dětí. Hýří barvami a zdobí je jedinečné, většinou ručně malované motivy.

„Naším cílem bylo vytvořit neobvyklý, a pro návštěvníky alternativní prostor. Proto jsme k otevření připravili i soutěž, nazvanou „Do Příběhu s vlastní židlí“. Vyzvali jsme tím hosty, aby se s námi na přípravě prostoru spolupodíleli. Nabídli jsme, aby si do kavárny přinesli nějaké vlastní, jakkoli vyzdobené sedátko nebo židli, křeslo nebo pohovku. Pokud se totiž chcete v kavárně cítit jako doma, může to být i na vlastnoručně vyrobené nebo pokreslené židli. K otevření se nám jich sešlo osm. Co kus, to originál. Vítěz u nás získal na měsíc kávu zdarma – a stala se jím místní výtvarnice Magdalena Timplová. Darovala nám stoličku s obrázkem kočky a nápisem „Mám rád kávu s příběhem“,“ řekla spolumajitelka kavárny Anna Biolková. Obdiv si ale podle ní zaslouží všechny židle, které se v soutěži sešly. Nejsou nikde jinde k vidění a koupit

se nedají. Jejich autoři je s umem a láskou vyzdobili „svými“ motivy – třeba otisky rukou, indiánskými symboly, obrázky zvířat, puntíky, spirálami...

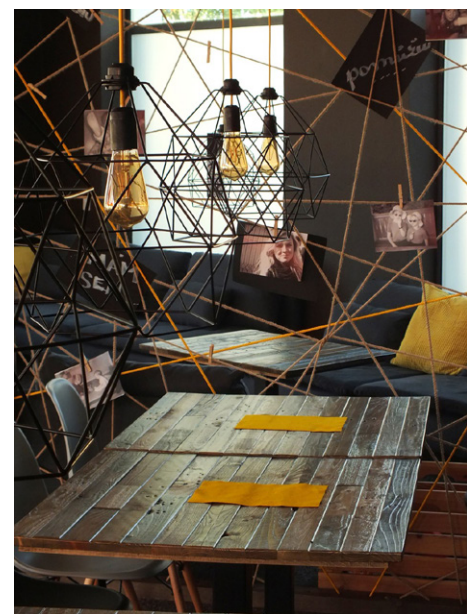
Ve spolupráci návštěvníků na tvorbě prostoru chtějí autoři konceptu dál pokračovat. S jejich pomocí chtějí postupně vyzdobit například sloupky kavárny, autorům jsou k dispozici i paravany pro texty nebo fotografie z cest či denních lidských příběhů.

Za vznikem „Příběhu“ byla snaha vytvořit v Týnci nad Sázavou prostor, kde by nejen místní mohli třeba nad šálkem kávy či čaje trávit svůj volný čas a sdílet své zážitky. „Chtěli jsme původně vybudovat komunitní centrum zejména pro mládež, které nám

tu chybělo. Nakonec jsme se ale rozhodli otevřít dveře všem generacím a také turistům,“ dodala Anna Biolková.

Bistro&Café Příběh našel zázemí v outdoorovém centru Bisport na břehu řeky Sázavy. Nabízí drobné občerstvení v podobě nápojů, polévek, guláše a sladkostí. Letní provoz zaměří hlavně na turisty – vodáky, cyklisty i pěší. V zimě se promění nejen v kavárnu se sladkostmi a nápoji pro zahřátí, ale třeba i v komunitní centrum s klubem, kde se budou pořádat přednášky, výstavy a koncerty.

Bistro&Café Příběh
Fr. Janečka 511, Týnec nad Sázavou
www.facebook.com/bistrocafepribeh

Spolupráce s Klubem českých turistů

Středočeský kraj aktivně spolupracuje s Klubem českých turistů již několik let nejen v rámci projektu Středočeská desítka, ale i při údržbě značení pěších a cyklistických tras. Ve Středočeském kraji eviduje Klub českých turistů celkem 6 068 km pěších značených tras a 3 752,5 km cyklotras. „Na těchto trasách je třeba zajistit pravidelnou údržbu značení, a proto se Středočeský kraj snaží tuto aktivitu podpořit i fi-

nančně,“ řekl náměstek hejtmana pro regionální rozvoj Mgr. Karel Horčíčka. Kvalitně značené a pravidelně udržované trasy pro pěší a cyklisty jsou nutností pro návštěvníky kraje i jeho obyvatele k provozování volnočasových aktivit.

Prezentaci Středočeského kraje zajišťuje Klub českých turistů v Obrazovém atlase regionů, cyklotras a tradic lidové kultury, který vychází každoročně. „Středočeský kraj je bohatý na kulturní i přírodní památky, a proto se snažíme každý rok představit v Obrazovém atlase vždy jinou kulturní či přírodní památku a pozvat návštěvníky Středočeského kraje na zajímavé kulturní akce,“ sdělil Karel Horčíčka.

Park s kostelem Nanebevzetí Panny Marie, zvaným Havířský kostelík, na levém břehu Labe je jedna z nejromantičtějších částí Poděbrad. Současně se jedná o místo opředené krvavou historií a místními pověstmi.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie zvaný Havířský kostelík je zapsaná nemovitá kulturní památka České republiky z roku 1958. Zde je v kostce jeho historie:

Současný novogotický kostelík stojí v místě starého popraviště, jež bylo 5. srpna 1496 svědkem nespravedlivé popravě deseti vůdců povstání kutnohorských havířů. Těm nešlo o nic jiného než o slyšení u krále Vladislava Jagellonského, kterému chtěli povědět o těžkých podmínkách ve stříbrných dolech. Ač jim královský hejtman Oněk Kamenický z Topic audienci u Vladislava přislíbil, odvezl je na své sídlo – poděbradský hrad (dnešní zámek), tam je prohlásil za buřiče a následně jim nechal setnout hlavy. Když se král o nespravedlivosti dozvěděl, proběhl soud, který havíře prohlásil za nevinné. Strůjce poprav údajně potkal zasloužený trest.

Roku 1516, dvacet let po tragické události, nechal pražský měšťan Ondřej Prachovec (snad příbuzný jednoho z popravených havířů) na místě bývalého popraviště postavit dřevěný kostelíček. Na jeho výstavbu přispěli hlavně kutnohorští měšťané a vybavili ho kromě jiného zvonkem ulitým v roce 1518, který byl o čtyři sta let později omylem zrekvírován, když v letopočtu bylo číslo 5 čteno jako 7 (k válečným účelům se zabíraly zvony až z 18. století).

Po třicetileté válce byl vykradený a zničený kostelíček opraven a hodnotně vybaven. Přesto jej Josef II. za své vlády nechal

zrušit. Barokní inventář skupili v dražbě především poděbradští měšťané. Jakmile se jim po několika letech podařilo kostelíček obnovit alespoň jako hřbitovní kapli, vydražené věci vrátili zpět. Od té doby byl kostelík několikrát přestavěn, naposledy v roce 1860. Zdi lodě byly zvýšeny o více než půl metru, okna i hlavní vchod nově uzavřeny hrotitými oblouky, na nové krovy místo šindele dána břidlice a pořízena nová sanktusová vížka.

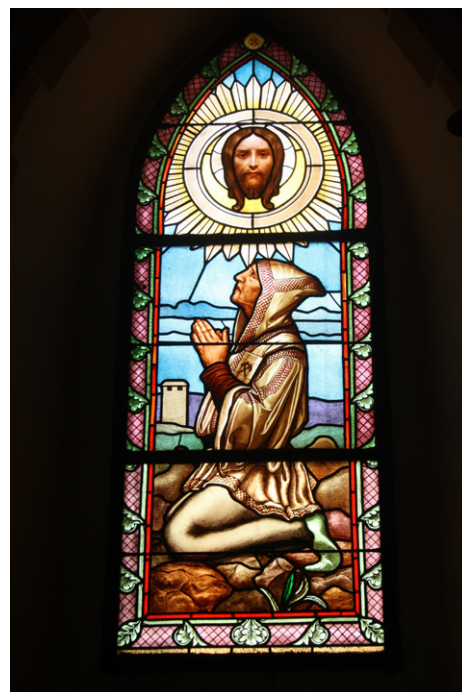
S blížícím se čtyřstým výročím poprav kutnohorských havířů uvažovalo město o dalším zvelebení památky. Toho se ujal tvůrce pomníku krále Jiřího na náměstí, sochař Bohuslav Schnirch, a ochotně navrhl dekorativní novogotické průčelí z pískovce s pěkným tympanonem, znázorňujícím nanebevzetí Panny Marie. Návrhy na vitráže do šesti oken provedl akademický malíř prof. Adolf Liebscher. V kostelní lodi jsou zobrazeni patroni sv. Václav a sv. Ludmila, sv. Prokop a sv. Alžběta. V presbytáři, jenž je sklenut křížově a v závěru paprscitě s hřebínky na toskánských konzolách, pak sv. Barbora a modlíci se horník.

Dokončený kostelík byl slavnostně předán věřícím 13. září 1896 (necelý měsíc po odhalení pomníku Jiřího z Poděbrad). Tehdy byl objednan i pěkný novogotický oltář, který podle návrhu profesora Jana Kastnera v roce 1908 vytvořili žáci pražské uměleckoprůmyslové školy. V dalších letech byl kostelík neustále vylepšován, konaly se zde bohoslužby i poutní mše, a to až do roku 1964, kdy byl odsvěcen a liturgický inventář převeden do Polabského muzea. V současnosti je během léta otevřen pro veřejnost, po celý rok se zde konají svatby a hudební programy.

500. výročí Havířského kostelíku

Sobota 24. 9. / 16.00–18.00 / Havířský kostelík

- Slavnostní koncert Smíšeného pěveckého sboru sv. Cecílie, sbormistryně Ivana Trněnková

- Čtení o nespravedlivé popravě kutnohorských havířů z kroniky Matěje Minideho, účinkuje: Jaroslav Brendl
  - Vyprávění PhDr. Jany Hrabětové o zajímavostech z historie kostelíku
  - Závěrečné hudební vystoupení
- Vstupné dobrovolné*

www.destinace.kutnahora.cz

 kutná hora

SVATOVÁCLAVSKÉ SLAVNOSTI 24. 9. 2016

hlavní program: Palackého náměstí od 13:00 hodin

13:00 ZAHÁJENÍ HLAVNÍHO PROGRAMU - ÚVODNÍ SLOVO VEDENÍ MĚSTA | 13:10 ZŠ ŽIŽKOV - AKADEMIE
13:45 RC ŠPALÍČEK V DOPROVODU KAPELY JETOJEDNO | 14:30 CAMELKA - DANCE STEP SHOW
15:00 PÍSKOMIL SE VRACÍ | 15:45 DESPERATE BLUES GIRLS (I)
17:00 CAMELKA - DANCE STEP SHOW | 17:40 BLUESINEC
18:45 VESPER | 20:00 LUBOŠ POSPÍŠIL & 5P
21:30 ROMAN DRAGOUN & FUTURUM

doprovodný program:

8:30 SVATOVÁCLAVSKÁ MŠE KAPLE VLAŠSKÉHO DVORA | 10:00 PETRA BÖRNEROVÁ TRIO ZAHRADY GASK
10:00 170. LET SBOROVÉHO ZPĚVU V KUTNÉ HOŘE VÝSTAVA - SPOLKOVÝ DŮM
13:00 STAROČESKÝ TRH PALACKÉHO NÁMĚSTÍ
13:00 PREZENTACE ČESKÝCH VINÁŘŮ PALACKÉHO NÁMĚSTÍ | 13:30 DĚTSKÝ PROGRAM PARK U TŘÍ PÁVŮ
14:00 DEGUSTACE ČESKÝCH VIN VINNÉ SKLEPY S.R.O. / KLÁŠTER SV. VORŠILY
19:00 USPS TVL KONCERT - KOSTEL SV. JANA NEPOMUCKÉHO

MODERUJE: VERONIKA LEBEDOVÁ A MICHAL TRNKA | ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA | VSTUP ZDARMA

Autor: Martin Janecký

Ateliérové sklo předních českých i zahraničních výtvarníků vytvořené v letech 2014 až 2016 v Centru sklářského umění Huť František v Sázavě představí výstava nazvaná Skleněné poklady, která začne 29. září v historickém Mázhausu Novoměstské radnice v Praze na Karlově náměstí. V rámci jejího ukončení se 13. října od 19.00 hodin uskuteční komentovaná prohlídka výstavy a benefiční aukce všech vystavených děl. Výtěžek podpoří vzdělávací aktivity dětí a mládeže realizované v sázavském Centru sklářského umění a část půjde také na podporu dětí ze sázavského Dětského domova.

Historicky první Skleněný poklad vznikl v červenci 2014 pod rukama amerického skláře Janusze Pozniaka v nově zapálené pánvové peci František. Během dvoutýden-

ního kurzu Foukání skla, který zde vedl, vytvořil dílo Geometrický pár a daroval ho Centru sklářského umění. Tímto gestem započal novou tradici. Skleněný poklad se ještě téhož roku rozšířil o díla z rukou českých sklářských špiček. Martin Janecký během prosincové demonstrace benátských technik pro veřejnost vytvořil sérii číší a Jiří Šuhájek to v huti František přímo roztočil – vlivem odstředivé síly a rozfoukáním skleněných nálepů se zrodil Křišťálový pták.

Od roku 2015 Centrum sklářského umění pravidelně zve vybrané sklářské výtvarníky a představuje různé sklářské techniky široké veřejnosti v rámci akce Skleněné léto. Pozvání přijal sklář Ondřej Strnadel, jehož tvorba je charakteristická minimálním až puristickým tvaroslovím s velkým citem pro detail, což přímo dokazují jeho ručně foukané talíře. Naopak americký sklář Rob Stern je ve své tvorbě více hravý a skládá svou vázu z jednotlivých ručně tvarovaných skleněných fragmentů ve tvaru listu. Autorský rukopis se nedá odepřít ani sklář Jiřímu Pačinkovi, který v huti František vytvořil skleněnou bustu Dábla.

Důležitým mezníkem v rozšíření Skleněných pokladů se stala akce Glass Lab Session, takzvaná Skleněná laboratoř, zaměřená na využití industriálně vyráběného skla, přeneseného do uměleckých artefaktů. Centrum sklářského umění na ni v listopadu 2015 pozvalo deset mladých výtvarníků a čtyři studenty z celé Evropy, aby zde týden tvořili a experimentovali se skleněnými polotovary.

„Nejmladší“ Skleněné poklady vznikly během letošního, již tradičního, Skleněného

Autor: Rob Stern

Autor: Pavlína Čambalová

léta a řadí se mezi ně objekty a vázy Ondřeje Novotného, váza nizozemského skláře Christiaana D. Maase či benátská číše Martina Štefánka.

Partnery výstavy i aukce jsou Nadace Josefa Viewegha sklářská huť František, DOROTHEUM spol. s r.o., Novoměstská radnice Praha a Uměleckoprůmyslové museum v Praze.

www.cestyskla.cz

Foto: M. Vojtěchovský

uměním pomůžeme rozvíjet sklářskou tradici

benefiční aukce uměleckého skla na podporu vzdělávání a tvůrčích aktivit dětí a mládeže realizovaných v centru sklářského umění huť František v Sázavě. Část výtěžku podpoří děti z dětského domova Sázava.

**benefiční
aukce**

13./10./2016
19.00

místo konání:
velký sál novoměstské radnice
vstupné 50,- (bez povínek)
více informací: www.sklenenypoklad.cz

centrum sklářského umění
huť František v Sázavě
je neziskovou organizací pečující
o naše sklářské kulturní dědictví.
I vy se můžete stát její součástí!

**výstava
skla**

29./9. –
13./10./2016

místo konání:
historický mázhaus | novoměstské radnice
otevrací doba: út – ne / 10 – 18 hod.
vstup přes nádvoří zdarma

janusz pozniak
rob stern
pavel kociřka
ondřej novotný
maria koshenikova
martin janecký
zdeněk hrstský
ondřej strnadel
christiaan d. maas
martin štefánek
jiří pačinka
lukáš novák
jiří šuhájek
petr novotný
vikky higgenson
jakub petr
tomáš kamenec
verena schetz
claudia vltav
jarmir nyšek
vladimír klein
a další ...